

تاریخ پزشکی

داروسازی، دندانپزشکی و دامپزشکی

جلد ششم

این اثر ترجمه‌ای است از:

Histoire de la Médecine, de la pharmacie,
de l'art dentaire et de l'art vétérinaire

مترجمان:

مرتضی ثاقب‌فر

دکتر علی پزشکی‌پور مستشفی

فیروزه دیلمقانی

سولماز مدرس

مهناز یزدانی فرساد

پوله، ژاک

Poulet, Jacques

تاریخ پزشکی، داروسازی، دندان پزشکی و دامپزشکی / [ژاک پوله، ژان-شارل سورنیا، مارسل مارتینی]؛ مترجمان مرتضی ثاقب فر، علی پزشکپور مستشفی، منصور شمس؛ ویراستار علمی علی احسان حیدری... [و دیگران]؛ ویراستار ادبی اصغر اسمعیلی تازه کندی؛ زیر نظر گروه علوم پزشکی بنیاد- تهران: بنیاد دانشنامه نگاری ایران، ۱۳۸۸-

ج: مصور (رنگی). - (کتابخانه بنیاد دانشنامه نگاری ایران؛ ۳۶، ۴۰، ۴۱، ۴۴، ۴۶، ۴۷)

ISBN: 978-964-5515-36-0 (ج ۶)

ریال ۳۴۰,۰۰۰

ISBN: 978-964-5515-14-8 (دوره)

عنوان اصلی: Histoire de la Médecine, de la Pharmacie, de l'art dentaire et de l'art Vétérinaire

ج ۶. مترجمان مرتضی ثاقب فر، علی پزشکپور مستشفی، فیروزه دیلمقانی، سولماز مدرس، مهناز یزدانی فرساد؛ ویراستار علمی ریما مرشد، کامبیز بنی هاشمی؛ ویراستار ادبی شیده شهریاری.

ج ۵ و ۶ (چاپ اول: ۱۳۹۱) (فیبا)

کتابنامه

واژه نامه

۱. پزشکی- تاریخ الف. سورنیا، ژان-شارل ۱۹۱۷-م. Sourmia, Jean-Charles ب. مارتینی، مارسل، ۱۸۹۷-م. Martiny, Marcel

ج. ثاقب فر، مرتضی، ۱۳۲۱- مترجم د. پزشکپور مستشفی، علی، ۱۳۰۴- مترجم ه. شمس، منصور، ۱۳۰۳- مترجم

و. حیدری، علی احسان، ۱۳۴۵- ویراستار علمی ر. اسمعیلی تازه کندی، اصغر، ۱۳۵۶- ویراستار ادبی ج. بنیاد دانشنامه نگاری ایران.

گروه علوم پزشکی ط. عنوان

۶۱/۹

۱۳۸۸ ت ۲ ۹ پ/۱۳۱۱ R

کتابخانه ملی ایران ۱۷۶۸۸۵۴

حق چاپ برای بنیاد دانشنامه نگاری ایران محفوظ است.

تاریخ پزشکی، داروسازی، دندان پزشکی و دامپزشکی (جلد ششم)

مترجمان: مرتضی ثاقب فر، دکتر علی پزشکپور مستشفی، فیروزه دیلمقانی، سولماز مدرس، مهناز یزدانی فرساد

نوبت چاپ: اول

سال چاپ: ۱۳۹۱

شمارگان: ۱۰۰۰

قیمت: ۳۴۰,۰۰۰ ریال

چاپ و صحافی: تندیس نقره ای

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۵۱۵-۳۶-۰ (ج ۶)

۹۷۸-۹۶۴-۵۵۱۵-۱۴-۸ (دوره)

ISBN: 978-964-5515-36-0 (vol. 6)

ISBN: 978-964-5515-14-8 (vol.set)

بنیاد دانشنامه نگاری ایران

نشانی: تهران، سعادت آباد، بلوار فرهنگ، خیابان معارف، بن بست دانش، پلاک ۱

صندوق پستی: ۴۷۸ - ۱۴۶۵۵

نمابر: ۲۲۱۲۹۸۴۰

تلفن: ۲۲۱۲۹۸۴۳-۴

پایگاه الکترونیکی: www.iecf.ir

پست الکترونیکی: info@iecf.ir

زیر نظر گروه علوم پزشکی بنیاد

مترجمان

مرتضی ثاقب فر

دکتر علی پزشکیور مستشفی

فیروزه دیلمقانی

سولماز مدرس

مهناز یزدانی فرساد

مدیران، اعضا و همکاران علمی و اجرایی بنیاد

معاونت پژوهشی: دکتر حسن ابراهیمی

مدیریت پژوهشی: دکتر مسعود رنجایی

ویراستار علمی: دکتر ریما مرشد، دکتر کامیاب بی هاشمی

ویراستار ادبی: شیده شهریار

ویراستاران تطبیقی: سولماز مدرس، زینب مشتاقی

ویراستار صوری و کارشناس امور پژوهشی: سعیده سلامت

نمایه ساز و برگردان فارسی برخی یادداشت‌های ذیل تصاویر: میترا اوحدیان

پردازش تصاویر و ناظر چاپ: ربابه ابوطالبی

حروفچین و صفحه‌آرا: سهیلا شمس‌الله

نمونه خوانی: میترا اوحدیان، مهید حاجی محمد ابراهیم طهرانی،

نسترن گلریز، سریر کریمی، مرتضی عباسی

«هو العلیم»

نامهٔ بنیاد

تاریخ پزشکی آینهٔ تمام‌نمای تلاش آدمی در طول تاریخ است. شاید در هزارهٔ سوم با توجه به تخصص‌گرایی عجیب به نظر می‌رسد که یک پزشک هم جراحی کند، هم به درمان امراض داخلی و بیماری‌های مختلف اندام‌ها بپردازد. اما با نگاه به هزاره‌های گذشته درمی‌یابیم که چنین امری متداول و بدیهی بوده است و پزشکان با توجه به اینکه با جان و اسرار مردم سروکار داشته‌اند، از دیرباز از قداست و احترام خاصی برخوردار بوده‌اند و به همین منظور سوگندنامه‌های پزشکی به مثابهٔ اولین منشورهای اخلاقی حرفه‌ای شکل گرفتند. مجموعه حاضر با عنوان تاریخ پزشکی، داروسازی، دندانپزشکی و دامپزشکی به پیشینهٔ تاریخی علم پزشکی در قرون و تمدن‌های مختلف تا زمان تألیف کتاب می‌پردازد. ترجمهٔ این مجموعهٔ هشت‌جلدی را که به زبان فرانسوی است، شادروان استاد فرزانه احمد بیرشک در بنیاد دانشنامه‌نگاری ایران (بنیاد دانشنامه بزرگ فارسی سابق) آغاز کردند که پس از وقفه‌ای چندساله با توجه به اهمیت موضوع و جای خالی آن در کتابخانه‌های پزشکی کار مجدداً ادامه یافت و پس از چاپ پنج جلد از این مجموعه، اینک جلد ششم آن در سایه تلاش جمعی از فرهیختگان و پزشکان برای بهره‌برداری عموم علاقه‌مندان و دانشجویان پزشکی، به‌ویژه دانشجویان دوره‌های تخصصی طب سنتی آماده شده است.

بنیاد دانشنامه‌نگاری ایران بر سر آن است که در ادامه راه روشنی که آن عالم فرزانه، روان‌شاد استاد احمد بیرشک، فراهمان ترسیم کرده است، با تألیف، تدوین و ترجمه آثار مرجع و دانشنامه‌های گوناگون در جهت فرهیختگی و افزونی پیکره علوم در کشور نقشی ایفا کند. قرار هم نیست که این بنیاد تنها متولی تدوین و تألیف و ترجمه این آثار باشد، اما عزم راسخ داریم با محققان و استادان فاضل و سترگی که در زمانهٔ خود سراغ داریم و با یاری حضرت حق (سبحانه تعالی) برخی از کمبودها را جبران کنیم. با خبر مسرت‌بار انجام ترجمهٔ مجموعهٔ هشت‌جلدی تاریخ پزشکی که تاکنون شش جلد نخست آن به زیور چاپ آراسته شده است، انشاءالله این نیاز را تا حدی رفع خواهیم کرد.

منوچهر اکبری

رئیس بنیاد دانشنامه‌نگاری ایران

فهرست مطالب

۱	تاریخ روان‌پزشکی نویسنده: ژاک ویه و آنری باروک مترجم: مرتضی ثاقب‌فر
۴۹	فن دندان‌پزشکی (از قرون وسطا تا قرن هجدهم میلادی) نویسنده: آندره یزومب مترجم: مرتضی ثاقب‌فر
۸۵	تاریخ پیری‌شناسی. نویسنده: فرانسوا بورلییر مترجم: علی پزشکی‌پور مستثنی
۱۱۷	کالبدشناسی آسیب‌شناختی نویسنده: پیر دوستن مترجم: فیروزه دیلمقانی
۱۷۱	پزشکی اجتماعی نویسنده: ژان-شارل سورنیا مترجم: مرتضی ثاقب‌فر
۲۲۳	سرگذشت رادیودیاگنوستیک [تشخیص با پرتو] نویسنده: کلود لالات و آلن کوسمان مترجم: مهناز یزدانی نرساد
۲۵۵	تاریخ پرتودرمانی نویسنده: شارل پرو مترجم: مرتضی ثاقب‌فر
۲۷۹	بیماری‌های عفونی نویسنده: ماکس میکو مترجم: مرتضی ثاقب‌فر
۳۳۹	تاریخ همسان‌درمانی نویسنده: مارسل مارتینی مترجم: مرتضی ثاقب‌فر
۳۶۵	نقرس و روماتیسم‌ها نویسنده: ژان روبر دشوگ مترجم: علی پزشکی‌پور مستثنی
۴۰۱	طب‌ستی در افریقای سیاه نویسنده: ژوزف کِراو مترجم: سولماز مدرس
۴۳۹	واژه‌نامه
۴۵۵	فهرست اعلام
۴۹۹	فهرست کتاب‌ها